

Aar. Ogsaa med Hensyn til de Regler, vi har i Højskoleloven, om, at en Højskole vedbliver at faa Tilskud, selv om Elevantallet gaar ned til et vist Mindstemaal, har man foretaget Lempelser, idet man ved en Bemærkning paa Finansloven har sat Tallet lavere, saaledes at Højskoler, selv om de ikke har det Elevantal, de ifølge Højskoleloven skulde have for at kunne vedblive at bestaa, har faaet Lov dertil i disse vanskelige Aar.

Det ærede Medlem, som jeg her særlig talte til, anførte ogsaa, at Arbejdsløsheden muligvis vilde bevirke større Krav. Overfor denne Udtalelse kan jeg gøre opmærksom paa, at man er gaaet til at oprette de saakaldte Højskoler for arbejdsløse, en særlig Institution, som har været i Gang netop i Krigsaarene, og som har været oprettet — ganske vist særlig i de større Byer, København, Aarhus, Aalborg og andre Steder — for saadanne arbejdsløse, som man ønskede at give en Højskoleundervisning. Dette er en midlertidig Foranstaltning, hvortil der har været bevilget ret rigelige Beløb ogsaa af Statskassen udenfor det Beløb, som ydes til Højskolerne ifølge Højskoleloven.

Hvad angaar det Spørgsmaal, som har været meget omtalt, nemlig Forholdet vedrørende Amternes Understøttelser til de enkelte Elever, da skal jeg først sige, at de Regler, hvorefter de store Beløb udeles til de enkelte Skoleraad, er ikke helt faste. Det gaar saaledes til, at der fra Skoleraadene hvert Aar indsendes til Ministeriet Ønsker om et vist Beløb, som er begrundet paa det Antal Elever, som vedkommende Skoleraadskreds har haft i det foregaaende Aar. Der foretages da først en matematisk Beregning, efter hvilken man kan se, hvor meget der af det samlede Beløb ifølge dette Elevantal kan tilfaide hver enkelt Skoleraadskreds. Derefter sker der en Nedsættelse, idet der gerne kræves fra Skoleraadskredsene noget mere. Endelig foretages der under Forhandling med den tilsynsførende med Højskolerne, som er den, der er bedst kendt med Forholdene i Skoleraadskredsene, en skønmæssig Beregning, hvorved Beløbene kan blive noget forandret. Da denne Sag nu imidlertid skal sendes i Udvalg, kan disse Regler komme til nærmere Overvejelse i Udvalget og ændres, hvis man fra Udvalgets Side ønsker det. Det samme gælder for Skemaerne, at der intet er i Vejen for, hvis der kommer fornuftige Forslag fra Udvalgets Side, at ændre visse Spørgsmaal i Skemaerne. Jeg har dog ikke haft Indtryk af, at Spørgsmaalene i Skemaerne ikke tilstrækkeligt imødekom,

hvad man fra Skoleraadskredsens Side kunde ønske.

Naar der i de enkelte Skoleraadskredse, som det kan ses af Bilaget om Understøttelser i Skoleraadskredsene, er forekommet saa stor Forskel i de Understøttelsesbeløb, som har kunnet gives til de enkelte Elever, saa beror det noget paa, at der ikke gives fuld Understøttelse til alle Elever. Det beror naturligvis ogsaa noget paa den Trang, der er i de enkelte Skoleraadskredse, idet der kan være et større Antal trængende Elever i een Skolekreds end i en anden. I Kredse, hvor de har rigelige Beløb, vil man lettere komme til at give Understøttelse til Folk, der sidder lidt bedre i det, end i andre Skoleraadskredse, hvor de i Forhold til Ansøgnernes Antal har et mindre Beløb. Dette har man ikke rigtig kunnet bøde paa, fordi man ikke har tilstrækkelig store Beløb, og derfor har der i de sidste Aar været en Del Uregelmaessighed, fordi Beløbet var for lille. I tidligere Aar har man kunnet hjælpe de enkelte Skoleraadskredse igennem et forøget Beløb, naar de paaviste, at de trængte til et saadant, fordi der maaske var stærk Trang blandt Ansøgnere. Det har man ikke kunnet gøre nu fra Ministeriets Side, og det er netop Anledningen til, at dette Lovforslag kommer frem. Jeg tror ikke, man i Udvalget vil kunne sætte helt faste Regler, men jeg tror, at Afgørelsen altid maa være noget skønmæssig, idet Trangen kan være meget forskellig i de forskellige Skoleraadskredse.

Der blev af det ærede 7de Medlem for Svendborg Amt (J. Jacobsen) spurgt, om der ved denne Lov ogsaa var tænkt paa Husholdningsskoler. Nej, det er der selvfølgelig ikke. Husholdningsskolerne understøttes paa Finansloven og ikke paa Loven om Tilskud til Folkehøjskoler og Landbrugsskoler. Men der har paa Finansloven i de senere Aar været tænkt paa at give Husholdningsskolerne et Dyrtdis-Tilskud. Det har været ganske nødvendigt, og det er sket dels ved Forhandling med Husholdningsskolerne selv, dels efter Forhandling med den tilsynsførende med Husholdningsskolerne.

Andre Bemærkninger mener jeg, man kan henskyde til den Behandling, der vil komme i det Udvalg, som jeg venter nedsat.

Hermed sluttede Forhandlingen.

Lovforslagets Overgang til anden Behandling
vedtoges uden Afstemning.